

الله
الرحيم الرحيم

عنوان:

منع شرب خمر در قرآن و روایات

استاد راهنما:

سرکار خانم هاشمی

پژوهشگر:

مریم اسحاقیان

مدرسه علمیه فاطمه الزهرا (سلام الله علیہا) شهرستان پارسیان

پاییز ۹۶

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَوَفِّقْنَا فِي يَوْمِنَا هَذِهِ وَلَيْلَتِنَا هَذِهِ وَفِي جَمِيعِ أَيَّامِنَا لِاسْتِعْمَالِ الْخَيْرِ،
هِجْرَانِ الشَّرِّ، وَشُكْرِ النَّعْمِ، وَاتِّبَاعِ السُّنْنِ، وَمُجَاهَةِ الْبَدْعِ، وَالْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ، وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ،
وَحِيَاةِ الْإِسْلَامِ، وَانتِقَاصِ الْبَاطِلِ وَإِذْلَالِهِ، وَتُصْرَةِ الْحَقِّ وَإِعْزَازِهِ، وَإِرْشَادِ الْفَضَالِ، وَتَعَاوَنِ الْضَّعِيفِ،
وَإِدْرَاكِ الْلَّهِيْفِ.»

خداؤندا! بر محمد وآل او درود فرست، وما را در این روز و شب و در جمیع روزها و شبهای ما به انجام خیر، و دوری از بدی، و سپاس نعمتها، و پیروی سنتها، و پرهیز از بدعتها، وامر به معروف، ونهی از منکر، وپاسداری اسلام، وکاستن و خوار نمودن باطل، ونصرت و اعزاز حق، وارشاد گمراه، وکمک ناتوان، ودادرسی مظلوم موفق بدار.

تقدیمیه :

تقدیم به خالق خوبی ها و مهربانی ها، خداوند یکتا که هر چه دارم از لطف و کرم اوست.
و تقدیم به ساحت مقدس خاتم انبیاء، رحمة للعالمين، محمد مصطفی (صلی الله علیه وآلہ وسلم).

تقدير و تشکر

« من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق»

با سپاس فراوان از استاد گرامی، سرکار خانم هاشمی، سرکار خانم رادمهر و همسر عزیزم و همه عزیزانی که با راهنمایی های کارساز و سازنده خود مرا در تهیه و تنظیم این مقاله یاری و پشتیبانی نمودند.

۲- تأثیر الكل بر نسل

متخصصان در این باره می نویسند:

« الكل در سلول های نطفه اثر نا مطلوبی نیز می گذارند، چنانچه برخی از اطباء ثابت نموده اند که تأثیر سوء الكل تا سه نسل به طور حتم باقی است به شرطی که این نسل الكلی نباشد.

نسل الكلی همواره رو به نقص بوده و بالاخره به کلی منقطع می گردد و دکتر "فالین" آمریکایی می گوید: "از یک مرد سالم ممکن است یازده طفل سالم به وجود آید در حالی که از مرد معتاد به الكل از یک تا سه طفل سالم بیشتر به وجود نمی آید." به علاوه این فرزندان هم در معرض بیما ریهای مختلفی از قبیل سکته، صرع، عصباتیت، جنون، عدم رشد قوای عاقله و کم خونی و امراض دیگر بوده و دائمًا دچار

تشنجات و سایر بیماری های روحی و ناراحت کننده می شوند.^{۵۷}

۳- زیان های جسمی

الكل بر همه بدن به ویژه دستگاه گوارش زیان می رساند و موجب بروز گاستریت (التهاب مخاط معده) که سبب خونریزی شدید معده است می گردد و باعث به وجود آمدن سیروز (التهاب شدید کبد) که خطر مرگ به همراه دارد؛ می گردد.^{۵۸}

از عوارض الكل بر دستگاه تنفسی، بیماری سل و تنگی نفس است، زیرا الكل همراه خون وارد ریه ها شده، مخاط ریه را تحریک کرده و آن را متورم می سازد و این تحریک، کلسیم بدن را از بین برده و فعالیت ریه را مختل و منجر به بیماری سل خواهد گردید.^{۵۹}

الكل موجب تولید امراض مختلفی از قبیل سرطان، کاهش نیروی بینایی، بیماریهای خونی، فشار خون، بیماریهای زنان، بیماریهای کلیوی، رعشه در دست ها و پاها، عدم توانایی بر کنترل اعضاء، مور مور شدن بدن، ضعف حواس ظاهری و باطنی، بی خوابی، دیدن خواب های پریشان، ریزش مو، پیری زود رس، نرمی استخوان، و بسیاری امراض دیگر می شود.^{۶۰}

۵۷ - اسدالله، محمدی نیا، سلاح شیطان، همان، ص ۹۱

۵۸ - محمد، دریابی، مشروبات الكلی، قمار و آثار زیان بار آن، همان، ص ۴۴ - ۴۳

۵۹ - اسدالله، محمدی نیا، سلاح شیطان، همان، ص ۹۳

۶۰ - همان، ص ۹۸ - ۸۸

۴- زیان‌های اقتصادی و مالی

میخوارگی ضربه سنگینی بر پیکر اقتصاد ملت‌ها وارد می‌کند، زیرا پولی که خانواده‌های الکلی برای آن می‌پردازند اگر فراهم آید، رقم بزرگی خواهد شد که با آن بسیاری از مشکلات مالی خانواده‌ها حل می‌شود یا دست کم هزینه تحصیل فرزندان خانواده‌های متوسط فراهم می‌گردد.^{۶۱}

۵- زیان‌های اجتماعی

شراب خواران به خاطر روحیه درنده خوبی و شرارت که در حالت مستی غالباً پیدا می‌شود، دست به اعمال جنایت آمیز می‌زنند، به طوری که آمار زیادی از تصادفات، قتل، خودکشی و در گیری با پلیس مربوط به افرادی است که از مشروبات الکلی استفاده می‌کنند. یکی از ضررهاش شراب مردم آزاری است، شخص شراب خوار مردم، همسایگان، پدر و مادر، خانواده و فرزندان خود را آزار و اذیت می‌کنند.^{۶۲}

۶- شراب خواری فرهنگ یزیدی

وقتی سخن از شراب به میان می‌آید، افراد عیاش و فاسد و کسانی که شب تا صبح دنبال فساد و شهوت رانی بودند به ذهن می‌آید. لذا اکثر سلاطین و شاهان و حاکمان چه در سابق و چه در مجالس لهو و لعب و جشن خود شراب می‌خوردند. یکی از علل قیام امام حسین (علیه السلام) همین بود که فرد شراب خواری زمام امور مسلمانان را به دست گرفته و خود را جانشین رسول خدا (صلی الله علیه و آله) معرفی می‌کند. بر همین مبنای، امام حسین (علیه السلام) فرمود:

«**يَزِيدُ رَجُلٌ فَاسِقٌ شَارِبٌ الْخَمْرِ قاتِلٌ النَّفْسِ الْمُحَرَّمَةِ مُعْلِنٌ بِالْفِسْقِ وَ مِثْلِي لَا يُبَايِعُ مِثْلَهُ...**»

یزید مردی فاسق، عیاش، شراب خوار، قاتل انسان‌های مومن و بزرگوار است، او به صورت علنی گناه می‌کند، اکنون من از خاندان پاک و مطهر پیامبر (صلی الله علیه و آله) هستم و با فردی مثل یزید (که از خاندان آل‌والده و خود نیز آل‌والده است) بیعت نمی‌کنم.^{۶۳}

بنابراین میگساری و ترویج آن یک فرهنگ یزیدی است و در این عصر یزیدیان زمان به متابعت از

۶۱- محمد، دریابی، مشروبات الکلی، قمار و آثار زیان بار آن، همان، ص ۴۸ - ۴۶

۶۲- همان، ص ۲۱

۶۳- اسدالله، محمدی نیا، سلاح شیطان، همان، ص ۱۱۶

یزید بن معاویه دنبال ترویج شراب خواری هستند تا از این طریق مانند صدر اسلام ضربه به انقلاب و
۶۴ دین ما بزنند.

نتیجه گیری

منع شرب خمر و حکم به پلید بودن آن یکی از معجزات علمی قرآن کریم است، چرا که در شرایطی این احکام صادر شد که بشریت با علاقه و اشتها به شراب خواری روی آورده بود و از ضررها بهداشتی آن اطلاع چندانی نداشت.

روش تربیتی قرآن در مسأله تحريم شراب یعنی برخورد چند مرحله ای و تدریجی، تغییر و تحول عجیبی در جامعه ایجاد کرد و این یکی از تأثیرات اعجاز انگیز قرآن می باشد. چنین روش تربیتی می تواند الگوی مناسبی برای ایجاد تغییرات مناسب و مبارزه با مفاسد اجتماعی حاد باشد.

ضررهاي معنوی، اجتماعی، بهداشتی، اقتصادی فی الجمله در شراب وجود دارد، و یکی از اسرار علمی و حکمتهاي حرمت و نجاست شراب موارد فوق می باشد.

از آنجا که لازمه رشد، تکامل، سلامت و سعادت بشریت، دوری از آلودگی هاست، دین اسلام به عنوان جامع ترین و کامل ترین ادیان به طور جدی با شراب خواری که منشأ فساد و آلودگی است به مبارزه برخاسته تا جامعه را به سوی مبدأ هستی و تکامل و سعادت ابدی سوق دهد.

«الْحَمْدُ لِلّٰهِ أَوَّلًا وَ آخِرًا وَ ظَاهِرًا وَ باطِنًا»

۱۵ / آذر / ۱۳۹۶ - ۱۷ / ربیع الاول / ۱۴۳۹

منابع

* قرآن

*نهج البلاغه

- ١ - خمینی، روح الله، تحریر الوسیله ترجمه، علی اسلامی و قاضی زاده، ج ٤، چاپ ٢٥، ١٣٨٨
- ٢ - دریابی، محمد، مشروبات الكلی، قمار و آثار زیانبار آن، چاپ دوم، تهران، زیتون سبز، ۱۳۹۵
- ٣ - دستغیب، عبدالحسین، گناهان کبیره، ج ١، چاپ ٢٧، قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۷۴
- ٤ - راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات الفاظ قرآن، حسین خدایپرست، بی چاپ، قم، دفتر نشر نوید اسلام، ۱۳۸۷
- ٥ - شیخ حر عاملی، محمدبن حسن، وسائل الشیعه، ج ٢٥، بی چاپ، قم، موسسه آل البيت عليه السلام، ۱۴۰۹ ق
- ٦ - قرشی بنایی، علی اکبر، قاموس قرآن، ج ٢، بی چاپ، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۱۲ ق
- ٧ - محمدی نیا، اسدالله، سلاح شیطان، بی چاپ، قم، سبط اکبرعلیه السلام، ۱۳۸۵
- ٨ - مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ٢، چاپ ٤٨، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ٩
- _____، ج ٣، چاپ ٤٣، _____
- _____، ج ٥، چاپ ٤٠، _____ ١٠
- _____، ج ١١، چاپ ٣١، _____ ١١
- ١٢ - نوری، حسین بن محمدتقی، مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، ج ١٧، بی چاپ، قم، موسسه آل البيت عليه السلام، ۱۴۰۸ ق